

Utvärdering av modellen Stöd i Tid genom intervention till förskolebarn med funktionsnedsättning, en RCT-studie

Sara Wallin Ahlström, Leg. Arbetsterapeut

Bakgrund: Barn med funktionsnedsättning har ökad risk att få svårigheter med tidsuppfattning vilket påverkar deras vardagsfungerande inklusive tidshantering negativt. En manualbaserad metod Min Tid samt tidshjälpmedel (sammantaget omnämnt Stöd i Tid) har prövats under 8 veckor i förskolemiljön med förskolebarn, 5 - 6 år med och utan funktionsnedsättning. Preliminära resultat visar att barnens tidsuppfattning ökat signifikant efter 8 veckor. Pilotstudiens upplägg har fungerat i förskolemiljön. Pedagoger beskriver mer självständiga barn och lugnare barngrupper. Träningen har verkat skolförberedande. Barnen har särskilt uppskattat att själva kunna kontrollera tiden när det är dags för dem eller en kompis att gå hem från förskolan.

Med detta som grund testas nu samma upplägg i en randomiserad och kontrollerad studie med enbart barn som har funktionsnedsättning.

Syftet med denna huvudstudie är att pröva om modellen Stöd i Tid främjar utveckling av tidsuppfattning och vardagsfungerande hos målgruppen förskolebarn med funktionsnedsättning.

Metod: Randomiserad interventionsstudie med väntelista-kontrollgrupp i förskolemiljö. Deltagare är barn, 5 - 6 år med funktionsnedsättning (n=64) som har en handlingsplan för särskilt stöd i kommunens förskola. Deltagande förskolegrupper lottas till interventionsgrupp (n=32) och kontrollgrupp (n=32). Datainsamling genomförs före och efter 8 veckors träning med modellen Stöd i Tid i interventionsgruppen, före och efter väntelisted i kontrollgruppen samt en tredje mätning av kontrollgruppen efter att denna också fått träning med Stöd i Tid.

Instrument vid datainsamling omfattar kartläggning av tidsuppfattning, mäts med KaTid-B. Instrument som mäter vardagsfungerande mäts med Autonomiskalan, Tid F (föräldraskala om tidshantering i vardagen) samt ABAS-II (adaptivt beteende i förskola och hemmiljö). Vid sista kartläggningstillfället i interventions- respektive kontrollgrupp intervjuas deltagande barn med metoden Samtalsmatta för att utvärdera deras upplevelser av deltagande i studien.

Resultat: Datainsamling och träning med modellen Stöd i Tid är pågående. Hittills finns data för 41 deltagande barn. Under våren 2019 deltar ytterligare 11 barn. Datainsamlingen beräknas vara avslutad våren 2020.

Konklusion/betydelse: En utvärderad modell för tidig träning av tidsuppfattning hos förskolebarn 5 - 6 år med funktionsnedsättning kan ge stöd i fortsatt utveckling och bidra till individers självständighet, delaktighet och autonomi. Studien kan på så sätt ge stora vinster både för individ och samhälle.